

troços més valents i més grans que ha produït la literatura catalana.

Aquí tens, amic llegidor, escuetament la figura noble, franca, honrada del gran Anselm Clavé. La seva gegantina labor de cultura durarà per sempre.

Per això, den Clavé, quant més llunyana sigui la seva vida, s'apreciarà més son valer i més d'engrandirà la seva figura.

Home de grans sentiments, partia el seu cor entre Catalunya i l'obrer.

Recordem avui, catalans tots, la seva obra...

LLUÍS SISQUELLA

La maquinista

La campana al treball crida :

—Al taller! —A treballar!—

Es el pa de la família,
la suor del nostre afany.

—Al taller! —A les encluses!

—Al cargol! —Al torn! —Al banc!—

Perquè els timbres més honrosos
són els timbres del treball.

Da-li, da-li sens descans!

—Afanyem's! —A la taleia!

Dali, dali sens descans!

El foc furga amb el silventre

forjador expert i brau,

i amb les corbes estenalles

té una barra a caldejar.

Quan el ferro fa estrelletes

fina sorra hi va tirant,

fins que la roenta barra

treu a temps de la fornal.

El martell lleuger brandeja,

i espargits a son alcanç

té la plana, el peu de cabra,

els escaires i els tallants.

Al compàs que'l martell dóna,

malladors ensinestrats

en la enclusa escalaburnen

l'ardent ferro a cops de mall.

Ja l'allarguen fent-hi presa;

ja l'escursen recalcant;

va la peça prenent forma

del ferrer a voluntat,

i, forjada, passa a càrrec

dels torners o dels manyans.

Afanyem's!

Da-li, da-li sens descans!

Es el pa de la família,
la suor del nostre afany,
perquè's timbres més honrosos
són els timbres del treball.

—Afanyem's! —A la taleia!

Da-li, da-li sens descans.

L'aurora del progrés,

manunitint esclaus,

l'estigma de la gleba

de nostres fonts borrarà.

En el banquet del món

avui l'obrer ja hi cap;

els trovadors pregonen

les glories del treball.

Progrés, virtut i amor

és nostre lema sant;

soldats som de la indústria,

soldats som de la pau.

Da-li, da-li, da-li, da-li!

La campana a plegar toca;

el dever complirem ja,

el descans cerquem, joiosos,

en la pau de nostres llars.

A plegar!

JOSEP A. CLAVÉ

En Gabriel Alomar

Nostre eminent amic en Gabriel Alomar no ha pogut col·laborar en aquest número de L'AVENÇADA per trobar-se malalt. Però l'Alomar mereix tots els honors, i per això ens complavem en reproduir la postal que, innovant sa malaltia, ha rebut de l'il·lustre escriptor nostre company Gambús.

Endrecem a l'Alomar l'expressió de la nostra simpatia i els desitjos més vius d'un prompt restabliment, puix la Patria i la Llibertat necessiten de sa preciosa salut.

*Amic Gambús: este
malalt, molt malalt.
He hagut de suspendre co-
laboracions i tota feina
mental. Dubto molt
sortir-ne. Si hi, una ca-
tástrofe. No es ho pòden
imaginar. Superes molt
sin, sobre tot en esperit. — Avui
això, no puc fer més q'asso-
ciar-me als vostres esforços per
la bona causa. — Os abraça,
tristament, G. Alomar*

Festa del treball

DUES PARAULES

Primer de maig: diada de flors i d'alegría en que'ls cors, en esclat de primavera, senten desitjos d'estimar.

Primer de maig: diada escullida pels obrers per a la Festa del Treball; diada santa, diada d'amor, diada de pau.

Primer de maig: dia de descans en la lluita del proletariat; dia d'esperances i d'il·lusions en un avenir en el qual no hi hagin explotats.

Primer de maig... aquest any no ho serà, diada d'alegría; no ho serà, diada de pau; serà diada de meditació, de reconcentració, de neguits i de frisançes; tal vegada la desil·lusió s'apoderi d'alguns esperits pessimistes.

La guerra ha destruït un ideal, convertint-lo en una quimera. La confraternització del proletariat universal ha sigut un somni: per damunt de l'ideal humà s'hi ha aixecat l'ideal de raça, de nació, de poble.

La lluita entre nacions preparades per a batre's ha posat de manifest la manca d'organització obrera preparada per a la lluita. Això representa per al proletariat un moment de vacil·lació en les seves idealitats humaníssimes i una necessitat de forta organització i rectificació de procediments.

Junt amb la conquesta del seu millorament

econòmic és precis que'ls obrers conquereixin una millor dignitat social i una rellevant personalitat nacional; sols aixís seràn homes forts, individual i col·lectivament. Fortitut de cos i d'esperit. Higiene i cultura, heusaquí el lema del combat.

Juntament amb el logro d'un salari que satisfaci les seves necessitats socials, amb la regulació de les hores de treball, amb els segurs per a la vellesa, paro forçós i malaltia, té de preocupar-se l'obrer de que'ls llocs on ell i els seus hi tenen de passar gran part de la seva vida, com son l'habitació, el taller i l'escola, estiguin acomodats a les exigencies de l'higiene, única manera d'evitar l'enfebliment de son cos. Té de cooperar amb tot el seu esforç personal a la creació d'institucions anti-alcohòliques i anti-tuberculosos, fundació d'Ateneus, biblioteques populars, masses corals, cooperatives, etc., a fi de que, enfortint-se física i intel·lectualment, estigui preparat per a assolir llurs reivindicacions.

M. MER I GÜELL

Els proletaris de l'art

La festa del primer de maig, que avui L'AVENÇADA solemnitza, ho es, per aquest reporter d'Art, de bondat, de pau i de justícia; és la festa del esclau d'ahir, dels que cerquen, dins de les legalitats concertades i de les llibertats conquerides, la reivindicació del seus drets, la significació de la seva personalitat societatària i la finalitat d'amor universal, sense'l qual no serà mai possible la compenetració de sentiments, d'ideals i d'aspiracions progressives per a la tant somniada confraternitat dels pobles i per a la sospirada i certa civilització de l'humanitat. Ditxós el dia aquell que, no com avui, la festa del treball sigui festa de pau i no un sarcasme!

Si. Ni que sigui amb veu afònica i amb ànima dolorida; amb l'entusiasme de la fe, com un símbol d'amor, com una bella esperança, proclamem-lo, festegem el primer de maig.

Es evident i considerable l'avenç encoratjador que les sofertes legions treballadores del món, conscients de la propia dignitat, devenen obtenint per al seu millorament de vida i per a la deguda preparació de noves victòries que'ls proporcionin el benestar relatiu que pel seu esforç d'utilitat es mereixen com a premi de justícia... Tant evident aquest avenç com indubitable la ferma organització que per a aconseguir-lo han sapigut establir savia, acti-